

**JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
PEDAGOGICKÁ FAKULTA**

ODDĚLENÍ RUSKÉHO JAZYKA A LITERATURY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**TERORISTICKÉ ÚTOKY V RUSKU A INFORMACE
O NICH V RUSKÉM TISKU (překlad a komentář)**

Knihovna JU - PF

Autorka: Eva Mertlíková

Vedoucí práce: Mgr. Marta Vágnerová, Ph.D.

Obor: Ruský a německý jazyk pro hospodářskou a obchodní sféru, 4. ročník

Rok: 2006

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
ODDĚLENÍ RUSKÉHO JAZYKA A LITERATURY

27/4067-2

Teroristické útoky v Rusku a informace o nich v ruském tisku

(překlad a komentář)

Oddělení ruského jazyka a literatury

Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity, České Budějovice

Bakalářská práce pojednává o teroristických útocích v Rusku a o způsobu informování o nich v ruském tisku.

Práce se skládá ze dvou částí – první, teoretická se zabývá charakteristickými rysy překladu, nejdůležitějšími obtížemi překladu z ruštiny do češtiny a charakteristikou publicistického stylu.

Ve druhé části následují texty vybrané z ruských časopisů a novin s jejich překladem. Originální text je psán souběžně s textem v češtině (ve dvou sloupcích). Za každým článkem následuje slovníček obtížných pojmů a obrátů a komentář.

The Terror Attacks in Russia and Information about them in Russian Press

(Translation and Commentary)

Department of Russian Language and Literature

Faculty of Pedagogy, University of South Bohemia, České Budějovice

The Bachelor work deals with the terror attacks in Russia and information about them in Russian press.

The work is composed of two parts. The first part is practical and deals with translation difficulties from Russian to Czech and about the character of the journalist style. In the second part follow the texts from Russian journals and newspapers with their translation to Czech. The original text is written parallel with the Czech text (in 2 columns). Vocabulary of difficult idioms and phrases and the commentary follows after each of the articles.

Supervisor of the Bachelor work: Mgr. Marta Vágnerová, Ph.D.

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma *Teroristické útoky v Rusku a informace o nich v ruském tisku (překlad a komentář)* vypracovala samostatně a použila pouze pramenů a odborné literatury, které uvádím v přiložené bibliografii.

Mendliková Eva

Podpis

České Budějovice, 1. 4. 2006

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji paní Mgr. Martě Vágnerové Ph.D. za ochotu, odborné a užitečné rady a připomínky při zpracovávání mé bakalářské práce.

OBSAH

Úvod	7
Překlad	8
Překladatelské metody	10
Publicistický styl	13
Specifika terorismu v Rusku	16
Komentář č. 1	25
Beslan	26
Komentář č. 2	35
Černý den v kalendáři	36
Komentář č. 3	39
Všem, kteří soucítí s obětmi beslanského teroristického útoku	40
Komentář č. 4	46
Začátek porady Rady bezpečnosti, 3. 9. 2005	47
Komentář č. 5	49
Závěr	50
Resumé	51
Použitá literatura	52
Přílohy	

ÚVOD

Bakalářská práce pojednává o teroristických útocích v Rusku a způsobu informování o nich v ruském tisku. Toto téma jsem si vybrala, protože mě zaujalo svojí aktuálností a také jsem se chtěla více dozvědět o nebezpečí, které dnes, bohužel, nehrozí pouze ruským občanům, ale lidem na celém světě. Je smutné, že žijeme v době, kdy se zločinci, skupiny extremistů nebo politické strany násilím páchaném na civilních obyvatelích domáhají svých politických a mocenských cílů. Ano, terorismus se stal celosvětovým problémem.

V první části – teoretické – jsem se zaměřila na charakteristiku překladatelských metod, základních obtíží překladu z ruštiny do češtiny a na základní rysy publicistického stylu.

Ve druhé části následují články z ruských novin a časopisů s překladem do češtiny, který je psán souběžně s textem ruským. Ke každému článku jsem připojila komentář a slovníček obtížných pojmů. Kvůli omezenému obsahu bakalářské práce jsem se nevěnovala celé historii teroristických útoků v Rusku, ale zaměřila jsem se na snad nejhrůznější teroristický útok v Beslanu, který se navždy zapsal do srdcí všech Rusů.

Musím říci, že výběr článků pro mě nebyl jednoduchý, protože jsem na internetu našla obrovské množství článků a odkazů, zabývajících se touto problematikou. Proto jsem informace z jiných článků také využila ve svých komentářích.

Do oddílu Přílohy jsem zařadila několik fotografií, které vyjadřují atmosféru strachu a beznaděje, která při těchto útocích panuje, ale zároveň jsem se snažila, aby obrázky nepůsobily příliš brutálně.

Při zpracovávání bakalářské práce jsem si ověřila své překladatelské schopnosti, rozšířila svoji slovní zásobu a prohloubila své znalosti z oblasti stylistiky, zejména znalosti publicistického stylu. Také jsem čtenáře chtěla co nejlépe a poutavě seznámit s rostoucím nebezpečím, které dnes, bohužel, hrozí každému z nás.

1. TEORETICKÁ ČÁST

1. 1. Překlad

Překlad vyjadřuje předání informací, obsažených v daném provedení řeči, prostředky druhého jazyka (Achmanova, Slovník lingvistických termínů).

Podle mínění V. Komissarova (2002) se obvykle jedná o překlad z jednoho jazyka do druhého, ale ve skutečnosti v procesu překladau dochází ke střetu různých kultur, způsobů myšlení, různé úrovně rozvoje, tradic a zřízení.

Ve většině případů překladatel nemusí doslovně překládat strukturu původního textu. Adekvátním je překlad ne při shodě vyjadřovacích prostředků, ale při shodě obsahu myšlenky, tzn. při správném pochopení smyslu originálu a jeho reprodukce odpovídajícími výrazovými prostředky. Překladatel má k dispozici celou řadu překladatelských způsobů. Mezi nejvíce používané způsoby patří překladatelské transformace – lingvistická operace, v jejímž procesu se určitá věta mění v jinou, ve svůj transform. Teorie překladau chápe transformaci jako způsob vzniku paralelních záměn těch konstrukcí původního textu, které nelze přeložit „doslovně“. Např.: záměny participiálních konstrukcí vedl. větami:

Ученики, находившиеся /, kteří se nacházeli /, kteří byli

E. Vysloužilová (1994) uvádí několik druhů překladatelských transformací:

- Vyjádření vět se všeobecným podmětem: různé prostředky k vyjádření všeobecnosti: v ruštině je to 3. os. pl., v češtině 1. os. pl., nebo 3. os. sg. zvrátého slovesa.

Этим свойством жидкости постоянно пользуются в технике, ...

Této vlastnosti využíváme / se využívá v technice,

- Záměna trpných konstrukcí činnými (a naopak): Trpný rod má v ruštině důležité místo především v odborném textu. Je-li činitelem děje osoba nebo kolektivní činitel čeština dává, na rozdíl od ruštiny, přednost činnému vyjádření

Окончательное же доказательство существования нейтрона было дано английским учёным

Avšak definitivní důkaz o existenci neutronu podal anglický vědec

- Záměna slovních druhů (transpozice) je vyvolána neexistencí slova stejného slovního druhu v druhém jazyce, funkčními příčinami, ... Ruština v oblasti odborného

pojmenování používá více neshodného substantivního přívlastku, v češtině bývá naopak adjektivní shodný přívlastek.

процесс производства / výrobní proces

Někdy musí být slovní druh nahrazen jiným slovním druhem, protože neexistuje vhodný slovníkový ekvivalent.

Женщины не любят неудачников.

Ženy nemají rády ty, kterým se nic nedaří.

➤ Proces kondenzace a rozvinutosti (plné predikativnosti): záměna složitějšího útvaru útvarem sevřenějším. Myšlenku, větu nahradíme jmenným výrazem (větší tendence ke jmennému vyjadřování v ruštině). Českou větu vedlejší nahradíme při překladu do ruštiny dějovým podstatným jménem.

В случае отказа от нашего предложения,

V případě, že naši nabídku odmítáte,

Naopak při překladu do češtiny nahradíme jmenný výraz rozvinutým výrazem, zpravidla větou vedlejší.

Прилагала все силы для оказания помощи своему брату.

Vynakládala všechny síly, aby pomohla svému bratrovi.

➤ Záměna multiverbizačních pojmenování. Při překladu do češtiny je třeba vyhýbat se nadbytečnému používání sémanticky málo zatížených slov a nahrazovat taková víceslovná pojmenování jednoslovnými.

подвергать анализу / analyzovat, provádět analýzu

možný i dvojí překlad: *Динамит получается химическим путём.*

Динамит se připravuje chemickou cestou / chemicky.

➤ Slovosledná transformace. Např.: pozice shodného přívlastku vyjádřeného přídavným jménem. V ruštině může stát za určovaným substantivem jako volně připojený (*книга, лежащая на столе*), nebo před substantivem v těsném připojení (*лежащая на столе книга*). Mezi přívlastek a substantivum mohou být vloženy často bohatě členěné výrazy rozvíjející přívlastek - tzv. interpoziční slovosled. Čeština přívlastek vyjadřuje spíše jako volný, umísťuje ho za substantivum.

В случае просрочки поставки товара против установленных в контракте сроков продавец уплачивает покупателю штраф.

Při prodlení v dodávce zboží proti lhůtám stanoveným ve smlouvě platí prodávající kupujícímu penále.

Druhy lexikálních transformací:

Rozšíření – nutnost jednoznačnosti předávané informace nebo dodržení úzusu druhého jazyka: *Park Lane* / *улица Парк Лейн*

Redukce – v překladu se vypouštějí sémanticky nadbytečná slova

The treaty was pronounced null and void.

Договор был признан недействительным.

Záměny – jednotlivých konkrétních slov nebo slovních spojení původního jazyka slovy nebo slovními spojeními, které nejsou jejich slovníkové shody, tzn. mají jiný lexikální význam, než slova původního textu.

1. 2. Překladatelské metody

Drtivě většině slov jednoho jazyka přísluší v druhém jazyce slova, blízká po smyslu (= lexikální nebo slovníkové shody).

Jak poznamenává D. Žváček (1998), existují dva základní typy smyslových vztahů mezi slovy dvou jazyků:

Význam slova jednoho jazyka plně odpovídá významu slova druhého jazyka. Ruské slovo bude v překladu vždy přeloženo tím samým českým slovem. Takové ustálené rovnocenné shody nazýváme **ekvivalenty**: *Лондон, март, двадцать, понедельник, ...*

Ekvivalenty v druhém jazyce jsou termíny, vlastní jména, geografické názvy, číslovky, Ekvivalentních shod není v jazyce mnoho, protože většina slov je mnohoznačných. Mnohoznačná slova nemají jeden ekvivalent, ekvivalent může mít jenom jednotlivý význam těchto slov. Z toho vyplývá:

Význam jednoho slova původního jazyka částečně odpovídá významu několika slov jazyka překladu, to znamená, že u daného slova je ve druhém jazyce několik slovníkových shod, významově mu obdobných. Tento typ shod se nazývá **variantní shoda**.

U mnohých slov v ruštině neexistují přímé shody mezi českými a jinými lexikálními jednotkami. Patří sem **neologismy** – slova, označující specifické pojmy, reálie, málo známá jména a názvy. Existuje několik způsobů překladu takových slov, slov tzv. bezekvivalentní lexiky:

1. Transliterace a transkripce: *Нью-Йорк*

2. Opisný překlad (parafráze), překlad – vysvětlení:

лобби-давление, оказываемое на членов парламента

3. Kalkování: *sky-scraper* / *небоскрёб*

„Překlad“ internacionalizmů není obtížný, mají-li tato slova stejný význam:

control / контроль / kontrola

Překlad slovních spojení

»Překlad volných slovních spojení

Při jejich překladu hraje velkou roli překlad jejich komponentů. Bere se v úvahu vztah komponentů k sobě navzájem. Ve volných spojeních slova ve značné míře zachovávají svůj samostatný význam. Překladatel proto musí řešit řadu otázek, spojených s překladem jednotlivého slova.

V česko-ruské rovině je třeba vzít na vědomí tyto aspekty překladu volných slovních spojení:

1. Záměna částí řeči (transpozice) při překladu přívlastkových slovních spojení, transformace neshodných substantivních přívlastků ve shodné:

средство труда / pracovní prostředek

2. V oblasti speciální terminologie je z hlediska překladu rozšířen takový jev, kdy českému odvozenému slovu (*bílkovina, výbušnina*) v ruštině odpovídá složené pojmenování přívlastkového typu (*белковое вещество, взрывчатое вещество*).

»Překlad frazeologických spojení ustálených

Charakteristickou zvláštností frazeologických jednotek je převaha celkového významu nad významem komponentů. Proto je překladatel musí překládat jako nerozdělitelný celek, musí se orientovat na jejich celkový význam.

Existují 4 způsoby reprodukce obrazných frazeologismů:

- užití frazeolog. ekvivalentu - absolutního – *горькая правда / hořká pravda*

- relativního - *уйти с носом / odejít s dlouhým nosem*

- užití frazeolog. analogu (varianty) – je zde vidět částečně jiná motivace obrazné struktury frazeologismu v jazyce překladu: *попасть в точку / trefit do černého*

- v některých případech je možné uchýlit se ke kalkování výrazu původního jazyka (překlad umělecké literatury)

love me, love my dog / люби меня, люби и мою собаку

- opisný překlad – smysl frazeologismu se reprodukuje pomocí volného slovního spojení, avšak obraznost frazeologismu se ztrácí. Bezekvivalentní frazeologismus se vysvětluje lexikálním ekvivalentem:

dine with Duke Humprey / остаться без обеда

Překlad věty

Překlad vět je spojen s dosažením různého druhu ekvivalentnosti:

- výrazové prostředky obou jazyků se shodují (obsahově i formálně) - překladatel používá doslovný překlad, jedná se o prosté ekvivalenty
- výrazové prostředky a chápání nejazykového kontextu se liší - v takovém případě se mluví o adekvátním překladu

Úloha a funkce překladu v současném světě

Jak upozorňuje V. Komissarov (2002), nutnost výměny informací v současném světě neustále roste. Předmětem výměny informací jsou informace z tradičních i nových oblastí vědy a techniky, tzn. informace věcné, ale i morálně-estetické, zprostředkované díly umělecké literatury.

Druhy překladů

písemný překlad – překlad, při kterém originál a překlad vystupují v procesu překladu ve formě stálých textů, ke kterým se překladatel může několikrát vracet, může opravovat vybrané varianty překladu, může využívat slovníky a příručky, obracet se pro pomoc na odborníky, pečlivěji volit formulace, atd.

ústní překlad – v tomto překladu vystupují originál a překlad v nestálé formě, což předurčuje jedinečnost vnímání úseků originálu překladatelem a nemožnost následujícího porovnání nebo opravy překladu

2 základní funkční typy překladu:

umělecký (spisovný) překlad – překlad děl umělecké literatury, hlavním úkolem překladatele je předat umělecko-estetické hodnoty originálu, vytvořit plnocenný umělecký text v jazyce překladu, překladatel zde má větší svobodu ve výběru výrazových prostředků

informativní (nespisovný) překlad – překlad textů, jejichž funkce spočívá ve sdělení jakýchsi informací, nemající umělecko-estetický vliv na čtenáře, k takovým textům patří všechny materiály vědeckého, společensko-politického, běžného charakteru, hlavním úkolem překladatele těchto textů je co nejúplnější předání v nich obsažených informací, dosažení maximálně možné ekvivalentnosti.

1. 3. Publicistický styl

Publicistický styl (PS) je styl, který stojí na pomezí mezi stylem vědeckým, odborným a mezi stylem uměleckým, literárním.

Podle J. Bělčíkova (1986) publicistický styl slouží sféře politické, jeho jazyková struktura je orientována na vyjádření politických idejí, na politickou propagandu, na ostrou polemiku mezi politickými stranami, na **vytvoření společenského mínění**, na objasnění událostí společenského života,

PS spolu s jazykem rádia, televize, kina tvoří společný masiv tzv. stylů masové komunikace. PS se realizuje na stránkách tisku, především novin, časopisů, ale i při politických vystoupeních, projevech na schůzích,

Jako výrazový prostředek doby, společenské situace a zřízení mění svou podobu i proporce, přizpůsobuje se potřebám a stále více se diferencuje. Je tedy nesmírně různorodý a při bouřlivém vývoji hromadných sdělovacích prostředků nelze hranice mezi jednotlivými žánry ani nijak zřetelně definovat. Vzhledem k tomu, že se publicistika obrací na nejširší veřejnost, je dalším důležitým požadavkem na PS obecná přístupnost a srozumitelnost, pojmově jsou publicistické texty méně náročné.

Publicista, novinář informuje o faktech, událostech, lidech a zároveň s informacemi poskytuje určité ideové, politické vysvětlení, ocenění s tím, aby co nejefektivněji zapůsobilo na čtenáře, na jeho chápání světa, jeho emoce. Autor užívá expresivně zabarvená slova, s jejichž pomocí vyjadřuje svůj vztah ke skutečnosti.

V PS se realizuje funkce **působení** (agitační funkce), se kterou se mísí funkce čistě **informativní** (sdělovací). Agitační funkce je v PS na prvním místě, hlavním úkolem PS je zapůsobit na jeho adresáta, vyvolat zájem k tomu, co čte nebo slyší.

Kategorie ohodnocení se v PS projevuje tím, že v zásobě jeho jazykových prostředků figurují jednotky, které vystupují s expresivním zabarvením (*бесчеловечный, клика, вандализм*), nebo ty, které získaly sociálně-ocenované vlastnosti pod vlivem publicistického kontextu (*акулы империализма, микроб мещанства*).

V publicistických textech se zmiňují otázky velice široké tematiky - aktuální současná témata politických, ekonomických, morálních, filosofických a jiných oblastí.

Podle mínění D. Rozentala (1987) k základním rysům jazyka PS patří:

- ekonomie jazykových prostředků, stručnost interpretace při informativní nasycenosti
- výběr jazykových prostředků se zaměřením se na jejich srozumitelnost
- existence společensko-politické lexiky a frazeologie

- užití charakteristických řečových stereotypů, klišé daného stylu
- žánrová různorodost, různorodost stylistického užití jazykových prostředků, mnohoznačnosti slova, emocionálně-expressivní lexiky
- smíšení rysů PS s rysy ostatních stylů (vědeckého, administrativního, uměleckého, hovorového), způsobené různorodostí tematiky a žánrů
- užití vyjadřovacích jazykových prostředků, zejména prostřednictvím stylistické syntaxe (rétorické otázky, zvolání, paralelizmus struktury, obraty,)

Současný PS - hra s jazykem (slovní hříčky) – *Консомольская Правда!*

- rozmanitost jazyka – *демократы – демокрады, дембанда, ...*
- prudce vyjádřené ohodnocení – *Страна победившего социализм -*
- *Страна победившего нас социализма.*

V závislosti na tématu a žánru se v PS užívá velice různorodý lexikon a frazeologie:

- užití emocionálně zabarvených slov hovorového charakteru: *массовка, ...*
- užití obecně literárních slov a různých termínů (z oblastí vědy, umění, sportu ...), tato slova se v určitém kontextu mohou přehodnotit a získat publicistické zabarvení: *армия безработных, дело мира, люди доброй воли, ...*
- široké rozšíření různých řečových stereotypů, klišé, která slouží pro zlehčení komunikace, často v důsledku častého opakování se řečová klišé převracejí na šablony a ztrácí svou prvotní obraznost: *белое золото – хлопок, голубое золото – природный газ*

Tendence ke standardu v novinářském jazyce je v rozporu s tendencí k zesílení expresivity, oživení vyprávění slovy a obraty z jiných stylů, zvláště z hovorového.

Skladba publicistických děl je převážně knižní, s uspořádanou stavbou věty, s rozvinutými syntaktickými konstrukcemi. Pro větší srozumitelnost se také užívají elementy skladby hovorového jazyka (stručnost, jednoduchost, užití mimiky, posunků, situačního kontextu,)

D. Rozentál (1987) připomíná, že z hovorového jazyka do novinářské oblasti vstoupily různé eliptické věty – fráze bez sloves, které jsou charakteristické svojí stručností, energičností vyjádření.

В третье тысячелетие – без ядерного оружия!

V různých publicistických žánrech se také rozšířily „připojené konstrukce“, které zvyšují informativnost výpovědi, zesilují její expresivitu, nebo přidávají emocionální charakter: *В любом случае обращайся ко мне. В любую минуту.*

- novinový text často začíná úvodní konstrukcí, která upozorňuje na zdroj sdělení: *по данным..., как сообщает наш корреспондент,...*

- v novinových titulcích často vystupují rozkazovací, neosobní věty, dvoučlenné věty, neúplné věty, otázky - odpovědi: *Руководство? – Нет, излишняя опека.*

- neutrální podstatná jména vystupují se stylisticky zabarvenými synonymy (= paralelismus): *теплоход – водный автобус, лавина – грозная снежная масса*

2. PRAKTICKÁ ČÁST

2. 1. Особенности терроризма в России

Особенностью российского терроризма является его жестокость, пренебрежение жизнью мужчин и женщин, стариков и детей. Эта жестокость – прямое следствие пропаганды культа насилия, пренебрежения судьбой людей в жизненно важных вопросах. „Выживает сильный“ – этот закон джунглей стал российской реальностью. Отсюда вытекает, как уже отмечалось, и героизация террористов. При этом, в идеологическом плане, они представляются в глазах общества как „борцы“ за национальную или какую-либо социальную идею. Это связано и с другой особенностью – культивированием политического радикализма как способа достижения политических целей – прежде всего захвата власти.

Традиции политического радикализма в России имеют многовековую историю.

2. 1. Specifika terorismu v Rusku

Zvláštností ruského terorismu je jeho krutost, opovrhování životy mužů a žen, starých lidí i dětí. Tato krutost je přímým následkem propagandy kultu násilí a opovrhování lidských osudů v životně důležitých otázkách. „Přežívá silný“ – tento zákon džungle se stal ruskou realitou. A odtud, jak se již ukázalo, pramení heroizace teroristů. Přitom v ideologickém plánu se v očích společnosti jeví jako „bojovníci“ za národní nebo nějakou sociální myšlenku. To je spojeno s druhou zvláštností – pěstováním politického radikalismu jako způsobu dosažení politických cílů – především uchopení moci.

Tradice politického radikalismu mají v Rusku staletou historii. Bohužel, dnes ani jedna politická

К сожалению, и сегодня ни одна политическая сила, ни один институт государства не сформулировали идеологию, которая, отвергла бы политический радикализм и действовала бы в целях его устранения как традиции политической истории России.

Особенностью терроризма в России сегодня является и его капитальная вооруженность, вплоть до новейших видов оружия. Распад армии, системы правоохранительных органов и спецслужб, сложные социальные процессы в армии по существу открыли военные арсеналы как для уголовных элементов, так и особенно для представителей политического экстремизма. Если ранее террористы имели „на вооружении“ самодельное или заводское стрелковое оружие, самодельные взрывные устройства, то теперь они имеют самое современное вооружение отечественного и иностранного производства. Только в 1990-1993 гг. в Россию было незаконно ввезено около 1,5 млн. стволов

сила, ни одна стáтнй инстítuce nevytvořily ideologii, která by odmítala politický radikalismus a bojovala by za jeho odstranění jako tradice ruské politické historie.

Zvláštností ruského terorismu je dnes i jeho slušné vybavení, až po nejnovější druhy zbraní. Rozpad armády, systému orgánů činných v trestním řízení a bezpečnostních informačních služeb, složité sociální procesy v armádě, v podstatě otevřely vojenské arzenály, jak pro zločinecké elementy, tak především pro představitele politického extremismu. Jestliže dříve byli teroristé vyzbrojeni amatérsky nebo běžnými střelnými zbraněmi vyrobenými ve zbrojovkách či amatérsky vyrobenými výbušnými zařízeními, nyní mají nejmodernější výzbroj domácí i zahraniční výroby. Jen v letech 1990-1993 bylo do Ruska nezákonně dovezeno asi 1,5 mil. hlavní střelných zbraní. V roce 1992 se v naší zemi poprvé rozšířila taková metoda, jako „nájemné vraždění“ nepohodlných osob.

огнестрельного оружия. С 1992 года впервые в нашей стране широкое распространение получило такое явление, как „киллерство“ – заказные убийства неугодных лиц.

Теракты, которые потрясли Россию

1999

31 августа 1999 г. - Взрыв на Манежной площади в подземном торговом комплексе "Охотный Ряд". Пострадали 40 человек, одна женщина скончалась.

4 сентября, 1999 г. - В г. Буйнакске (Дагестан) совершен взрыв 5-ти этажного дома. 61 человек погибли, 140 человек ранены.

2000

8 августа 2000 г. - Взрыв в Москве в подземном переходе около ст.м. "Пушкинская", пострадало 100 человек, 13 человек погибли.

11 ноября 2000 г. - Российский самолет Ту-154 захвачен чеченским террористом во время рейса по маршруту Махачкала- Москва.

Teroristické útoky, které otráslы Ruskem

1999

31. 8. 1999 – výbuch na Maněžnoj plošči v podzemním obchodním komplexu „Ochotnyj Rjad“. Bylo zraněno 40 lidí, jedna žena zemřela.

4. 9. 1999 – v Bujnaksku (Dagestán) explodoval čtyřposchod'ový dům. 61 lidí zemřelo, 140 bylo zraněno.

2000

8. 8. 2000 - exploze v Moskvě v podchodu u stanice metra „Puškinskaja“, zraněno 100 lidí, 13 lidí zemřelo.

11. 11. 2000 – ruské letadlo Tu-154 bylo při letu na trase Machačkala-Moskva obsazeno čečenským teroristou. Vyhrožoval tím, že uvede do chodu výbušné

Угрожая привести в действие взрывное устройство, он потребовал лететь в Израиль. После приземления на израильской военной базе Увда террорист сдался властям.

8 декабря 2000 г. - В Пятигорске Ставропольского края у одного из городских рынков взорвались две машины, начиненные взрывчаткой. 2 человека погибли, 169 - ранены.

2001

5 февраля 2001 г. - Взрыв в Москве на станции метро "Белорусская". Ранены 10 человек.

15 марта 2001 г. - Террористы угнали самолет "Внуковских авиалиний", совершавший рейс Стамбул-Москва. При штурме спецназа погибла стюардесса Юлия Фомина, террорист Супьян Арсаев и пассажир, гражданин Турции Гюрзел Камбал.

31 июля 2001 г. - Уроженец Чечни Султан-Саид Идиев захватил автобус с 40 пассажирами, следовавший из Невинномыска в Ставрополь.

заřízení a požadoval, aby letadlo letělo do Izraele. Po přistání na izraelské vojenské základně Uvda se terorista vzdal úřadům.

8. 12. 2000 - v Pjatigorsku ve Stavropolském kraji, u jednoho z městských tržišť, vybuchly dva automobily nacpané výbušninou. 2 lidé zemřeli, 169 jich bylo raněno.

2001

5. 2. 2001 - exploze v Moskvě ve stanici metra „Běloruskaja“. Bylo zraněno 10 lidí.

15. 3. 2001 - Teroristé unesli letadlo aerolinií „Vnukovo“, které letělo na trase Istanbul-Moskva. Při zásahu jednotek rychlého nasazení zemřela letuška Julija Fomina, terorista Supjan Arsajev a cestující, turecký občan Gjurzel Kambal.

31. 7. 2001 - čečenský rodák Sultan-Said Idijev obsadil autobus se 40 cestujícími, který jel z Nevinnomysska do Stavropole. Terorista požadoval, aby mu dali

снайпером.

2002

госпитализированы.

ОСТ") В МОСКВЕ.

Состоялся штурм театрального

odstřelovačem.

2002

více než 100 lidí (43 dětí).

v Moskvě.

divadelní centrum jednotkami

центра спецназом. Погибли все террористы. Из 117 погибших в ходе штурма заложников (63 мужчины и 54 женщины) один умер от огнестрельного ранения в голову. Все остальные погибли от последствий воздействия специального газа, примененного при штурме.

27 декабря 2002 г. - Взрыв Дома правительства в Грозном. 71 человек погиб, ранены несколько сотен.

2003

5 июля 2003. - Терракт в Москве. Во время рок-концерта на поле аэродрома в Тушине у касс взорвались две смертницы. 17 человек погибли и скончались позднее от полученных ранений (в том числе смертницы), около 50 ранены.

1 августа 2003 г. - Террористический акт в Моздоке. Боевик-смертник атаковал на автомобиле "КамАЗ" военный госпиталь. Госпиталь разрушен. Погибло более 50 человек. 82 получили ранения разной степени тяжести.

рыchlého nasazení. Zemřeli všichni teroristé. Ze 117 rukojmí, kteří zemřeli během útoku (63 mužů, 54 žen), jeden zemřel na střelné zranění hlavy. Všichni ostatní zemřeli následkem působení speciálního plynu, který byl při útoku použit.

27. 12. 2002 - Explosze sídla ruské vlády v Grozném. Zemřelo 71 lidí, několik stovek bylo zraněno.

2003

5. 7. 2003 - Teroristický útok v Moskvě. V průběhu rockového koncertu na letištní ploše v Tušině se u pokladen odpálily 2 sebevražedné atentátnice. 17 lidí zemřelo na místě nebo skonalo později následkem utrpěných zranění (včetně atentátnic). Asi 50 lidí bylo zraněno.

1. 8. 2003 - teroristický útok v Mozdoku. Terorista zaútočil automobilem značky „Kamaz“ na vojenský lazaret. Lazaret byl zničen. Zemřelo více než 50 lidí. 82 lidí utrpělo různě vážná zranění.

21 августа 2003. - В Ингушетии группа вооруженных бандитов, насчитывающая от 20 до 40 человек, напала на поликлинику Сунженской районной больницы. Бандиты ворвались в здание и, угрожая применить оружие, вывели на улицу и посадили в машины пятерых жителей Чечни. Один из похищенных был ранен из пистолета Макаров. Нападавшие скрылись в направлении административной границы республики с Чечней.

5 декабря 2003. - В Эссентуках была взорвана электричка. 47 человек погибли, 177 - ранены.

15 декабря 2003 - В Дагестане в селе Шуры и Галатли боевики захватили 11 заложников и скрылись в Чечне. В ходе операции преследования банды погибли 9 пограничников. Большая часть банды была уничтожена при нанесении ударов с воздуха.

2004

6 февраля 2004 г. - Терракт в Москве: взорван поезд

21. 8. 2003 - в Ингушской республике заúточила skupina asi 20-40 ozbrojených gangsterů na polikliniku Sunženské okresní nemocnice. Bandité vtrhli do budovy a vyhrožující tím, že použijí zbraně, vyvedli ven a posadili do aut 5 Čečenců. Jeden z unesených byl zraněn pistolí Makarov. Útočníci uprchli směrem k administrativní hranici republiky s Čečenskou republikou.

5. 12. 2003 - v Essentukách byl vyhozen do vzduchu vlak. Zemřelo 47 lidí, 177 utrpělo zranění.

15. 12. 2003 - Ve vesnici Šury a Galatli v Dagestánu teroristé zajali 11 rukojmí a ukryli se v Čečenské republice. Při pronásledování bandy zemřelo 9 příslušníků pohraniční stráže. Větší část bandy byla zlikvidována pomocí vzdušných úderů.

2004

6. 2. 2004 - Teroristický útok v Moskvě: explodoval vlak

в районе станции метро "Автозаводская". 40 человек погибло, 134 получили ранения.

9 мая 2004 г. - На стадионе "Динамо" в Грозном произошел взрыв. Бомба находилась на центральной трибуне стадиона, где в это время проходил концерт по случаю Дня Победы. При взрыве пострадали 63 человек.

7 из них погибли, в том числе президент Чечни Ахмат Кадыров и председатель Госсовета Чечни Хусейн Исаев. Также был ранен первый заместитель главнокомандующего внутренних войск МВД РФ Валерий Баранов.

24 августа 2004 г. - В Тульской области разбился самолет Ту-134, выполнявший рейс Москва-Волгоград, а в Ростовской области – Ту-154, выполнявший рейс Москва-Сочи. 89 человек, все пассажиры и члены экипажа обоих самолетов, погибли. Катастрофы произошли практически одновременно. Оба самолета были взорваны смертницами.

в пространстве станции метро „Avtozavodskaja“. Zemřelo 40 lidí, 134 bylo zraněno.

9. 5. 2004 - Na stadionu „Dynamo“ v Grozném došlo k explozi. Bomba byla umístěna na centrální tribuně stadionu, kde v té době probíhal koncert u příležitosti oslav Dne vítězství. Při explozi bylo zraněno 63 lidí.

7 z nich zemřelo, včetně prezidenta Čečenské republiky Achmata Kadyrova a předsedy Státní rady Čečenské republiky Husejna Isajeva. Také byl zraněn 1. náměstek vrchního velitele vojsk ministerstva vnitra Ruské federace Valerij Baranov.

24. 8. 2004 - V tulské oblasti spadlo letadlo Tu-134 na trase Moskva-Volgograd a v rostovské oblasti Tu-154 na trase Moskva-Soči. Zemřelo 89 lidí, všichni cestující a členové posádek obou letadel. Obě katastrofy se staly prakticky současně. Obě letadla vyhodily do povětří sebevražedné atentátnice.

31 августа 2004. –
Террористка-смертница
подорвала себя в Москве у
станции метро "Рижская". 10
человек погибли, 51 ранены.

1 сентября 2004 г. -
Террористы захватили школу
в Беслане (Северная Осетия),
взяв в заложники более 1000
человек, в том числе сотни
детей. 3 сентября 2004 при
освобождении заложников
погибло 300 человек. Всего
жертвами стали 335 человек.

31. 8. 2004 - Терористka-
sebevražedná atentátnice se
vyhodila do povětří v Moskvě u
stanice metra „Rižskaja“. Zemřelo
10 lidí, 51 bylo zraněno.

1. 9. 2004 - Teroristé obsadili
školu v Beslanu (Severoosetinská
republika) a jako rukojmí zajali více
než 1000 lidí, včetně stovek dětí.

3. září 2004 při osvobození
rukojmích zemřelo 300 lidí. Celkem
bylo 335 obětí.

боевик –

борец за что –

захват власти –

киллерство –

огнестрельное оружие –

правоохранительные органы –

пренебрежение чем –

самодельное стрелковое

оружие –

Спецназ (часть специального
назначения) –

уголовные элементы –

terorista

bojovník za co

uchopení moci

nájemné vraždění

střelné zbraně

orgány činné v trestném řízení

opovrhování

amatérsky vyrobené střelné zbraně

jednotka zvláštního nasazení

zločinecké elementy

Komentář č. 1

V tomto článku je zmíněn pouze zlomek teroristických útoků, které byly za posledních 10 let provedeny na území Ruské federace.

Mezi další větší teroristické útoky například patří: 9. 5. 1991 – na úseku trati mezi stanicemi Semenovskaja a Izmajlovskij park začal hořet vagón. Pasažéři ve vlaku strávili asi 2 hodiny. Žádné oběti.

leden 1995 – několik explozí v Moskevské státní univerzitě, v hotelu Metropol nedaleko Kremli.

11. 6. 1996 – na úseku trati „Tulskaja - Nagatinskaja“ explodovalo výbušné zařízení, 4 lidé zemřeli, 12 bylo hospitalizováno.

12. 7. 1996 – exploze v trolejbusu na Prospektu míru, 28 zraněných.

1. 1. 1998 - na stanici Tret'jakovskaja explodovalo amatérsky vyrobené výbušné zařízení, 3 lidé zemřeli

26. 4. 1999 – ve výtahu v hotelu Inturist explodovalo výbušné zařízení, 11 lidí bylo zraněno.

Je zřejmé, že hrozba teroristických útoků neustále roste. Poslední dvě desetiletí můžeme definovat jako rozkvět terorismu. Dnes na světě neexistuje místo, kde by se lidé nemuseli terorismu obávat. Důkazem toho jsou útoky v USA (2001), v Madridu (2004), Londýně (2005), a v dalších světových metropolích. Dnes bohužel žijeme ve světě, kde se extrémisté vedením války proti civilistům domáhají moci, likvidují své politické protivníky. Roste náboženské napětí, pocity ukřivdění a útlaku, náboženské a kulturní konflikty. Dlouho se nebezpečí terorismu přehlíželo, ale nyní je třeba učinit rázné kroky. Začít s vojenskými preventivními útoky proti teroristickým základnám, ale i proti státům, které teroristy podporují. Je třeba ukázat, že násilí už dále nebude přehlíženo. Podle posledního průzkumu veřejného mínění se 92% dotázaných domnívá, že kvůli prevenci proti útokům je nutné zesílit kontrolu příjezdu i odjezdu občanů ze země. A nejedná se pouze o občany Kavkazu. 82% dotázaných se vyslovalo pro přísnější kontroly dokladů na ulici a veřejných místech. Příčinou je strach, který lidem nahnali teroristé a bezradnost ruských úřadů. 45% dotázaných navrhlo pro boj s teroristy vytvořit ozbrojené oddíly sebeobrany, vytvořené z civilistů.

2. 2. Беслан

Следствием установлено, что 01. 09. 04, около 09 часов 15 минут, в г. Беслане Правобережного района РСО-Алания, группа лиц в количестве 32 человек, вооруженных автоматическим оружием, ручными гранатометами, снайперскими винтовками, применив имеющееся у них огнестрельное оружие, захватила среднюю школу № 1 в момент проведения торжественной линейки. Всех находившихся в школе детей, родителей, учителей общим количеством 1128 человек, преступники захватили в качестве заложников и содержали в помещениях и спортивном зале школы. Террористы выдвинули требования политического характера и, угрожая убийством заложников, пытались оказать давление на граждан и органы власти. Попытки переговоров результатов не принесли. 3 сентября 2004 г. примерно в 13 часов 05 мин. преступники привели в действие взрывные

2. 2. Beslan

Vyšetřováním bylo zjištěno, že 1. 9. 2004 asi v 9:15 ve městě Beslan v oblasti na pravém břehu republiky Severní Osetie-Alanije, skupina 32 lidí ozbrojených automatickými zbraněmi, ručními granátomety, odstřelovačskými puškami, za použití střelných zbraní, obsadila v době slavnostního nástupu střední školu č. 1. Všechny přítomné děti, rodiče, učitele, celkem 1128 lidí zločinci zajali jako rukojmí a drželi je v místnostech školy a v tělocvičně. Teroristé vznesli požadavky politického charakteru a pokoušeli se, pod hrozbou zabití rukojmí, vyvíjet tlak na občany a na mocenské orgány. Pokusy o vyjednávání nepřinesly žádné výsledky. 3. září 2004 asi ve 13:05 zločinci uvedli v činnost výbušná zařízení a začali likvidovat rukojmí, což si vynutilo provést spěšnou protiteroristickou silovou operaci na osvobození rukojmí a likvidaci teroristů. Následkem zločineckých činů teroristů zemřelo 318 rukojmí, včetně 186 dětí a 1 obyvatele Beslanu, který nepatřil mezi rukojmí, 10 pracovníků ruské Federální bezpečnostní služby a 2 pracovníci Ministerstva pro

устройства и начали уничтожать заложников, что потребовало проведения экстренной контртеррористической силовой операции по освобождению заложников и нейтрализации террористов. В результате преступных действий террористов погибли 318 человек заложников, в том числе 186 детей и 1 житель города Беслана не из числа заложников, 10 сотрудников ФСБ РФ и 2 сотрудника МЧС РФ. 783 человека получили ранения различной степени тяжести. Практически уничтожено здание школы № 1.

С целью пресечения действий террористов и освобождения заложников 1 сентября 2004 г. был создан и начал действовать Оперативный Штаб по управлению контртеррористической операцией.

Основными требованиями руководителей и членов банды были определены: вывод подразделений Федеральных Сил Российской Федерации с

мимоřádné situace Ruské federace. 783 lidí utrpělo různě těžká zranění. Školní budova č. 1 byla prakticky zničena.

S cílem zabránit akcím teroristů a osvobodit rukojmí byl 1. 9. 2004 vytvořen a začal fungovat operační štáb, sloužící k řízení protiteroristické operace.

Hlavní požadavky vůdců a členů bandy byly: odsun jednotek federálních sil Ruské federace z území Čečenské republiky, tolerance Čečenské republiky jako

территории Чеченской Республики; допуск Чеченской Республики в качестве равноправного члена в Содружество независимых государств; участие в переговорном процессе по поводу выполнения требований одного из руководителей банды – так называемого президента Чеченской Республики Ичкерия Масхадова А. А.

1. 9. 2004

В 11 часов 05 минут террористы передали в оперативный штаб через заложницу Мамитову Л. Д. записку, в которой выразили намерение вести переговоры только с Президентами республик РСО-Алания и Ингушетия Дзасоховым А. С. и Зязиковым М. М., помощником Президента России Аслахановым А. А. и доктором Рошalem Л. М. При этом в записке содержались угрозы о расстреле 50 заложников за каждого уничтоженного террориста, 10 заложников - за раненого. За 5 уничтоженных террористов

равноправного члена в Сообществе независимых государств, участие в выnegodování za účelem splnění požadavků jednoho z vedoucích bandy – tzv. prezidenta Čečenské republiky Ičkerije A. A. Maschadova.

1. 9. 2004

V 11:05 teroristé prostřednictvím rukojmí L. D. Mamitové předali operačnímu štábu lístek, na kterém oznámili svůj úmysl vést rozhovory pouze s prezidenty republik Severní Osetie–Alanije a Inguška A. S. Dzasochovem a M. M. Zjazikovem, s poradcem ruského prezidenta A. A. Aslachanovem a doktorem L. M. Rošalem. Také tam byly hrozby o zastřelení 50 rukojmí za každého zlikvidovaného teroristu, 10 rukojmí za zraněného. Za 5 zlikvidovaných teroristů zločinci hrozili tím, že vyhodí školu do vzduchu, za odpojení elektriny a vody zastřelením 10 rukojmí.

преступники угрожали взорвать школу, а за отключение электроэнергии и водоснабжения - расстрелять 10 заложников.

Боевик, вступивший в контакт с переговорщиком, назвал себя «Шахидом» и заявил, что расстрелял 10 человек и взорвал 20 человек в классе в связи с тем, что с боевиками не выходили на контакт по номеру телефона, ранее ими переданному.

В процессе контакта по телефону террорист сообщил, что спортивный зал, где находятся заложники, заминирован и в случае штурма он будет взорван.

В 17 часов 00 мин. террористы ведут беспорядочный огонь из автоматического оружия и гранатометов по территории, прилегающей к школе. Преступники выбросили из окна в сторону железной дороги в два приема 5 и 6 тел.

В 18 часов 30 мин. организовано взаимодействие с прибывшими в г. Беслан подразделениями Центра

Терориста, который навязал контакт с выеднавачем, се представил jako „Šahid“ a oznámil, že zastřelil 10 lidí a 20 lidí odpálil ve třídě, kvůli tomu, že se s teroristy nekontaktovali na telefonním čísle, které jim předtím předali.

Терориста telefonicky oznámil, že tělocvična, kde se rukojmí nachází, je zaminovaná a v případě útoku bude vyhozena do vzduchu.

V 17:00 teroristé chaoticky střílí z automatických zbraní a granátometů na území, přiléhající ke škole. Zločinci vyhodili z okna směrem k železnici nadvakrát 5 a 6 těl.

V 18:30 je organizována spolupráce s jednotkami Centra zvláštního určení ruských Federálních bezpečnostních služeb,

специального назначения (ЦСН) ФСБ России. Велась разработка различных вариантов проведения спецоперации по освобождению заложников и нейтрализации террористов.

Рошаль Л. М. неоднократно выходит на связь с террористами. На предложение о передаче для заложников продуктов питания, воды и медикаментов террористы отвечают отказом.

В 22 часа 20 мин. в оперативном штабе обсужден вопрос о возможности склонения террористов к освобождению заложников за деньги, а также обеспечения беспрепятственного выезда на территорию республик Ингушетия и Чечня.

К концу дня из здания школы удалось сбежать 6 заложникам, в процессе опроса которых получена информация о примерном количестве боевиков (от 12 до 25 чел.), местонахождении заложников, примерной схеме минирования спортивного зала и другая оперативно-значимая

какие до Beslanu přijely. Probíhalo rozpracování různých variant na realizaci zvláštní operace na osvobození rukojmích a likvidaci teroristů.

L. M. Rošal se opakovaně spojuje s teroristy. Návrh o předání potravin, vody a léků pro rukojmí teroristé odmítají.

Ve 22:20 se v operačním štábu projednává možnost přesvědčit teroristy k osvobození rukojmích za peníze a také zárukou volného výjezdu na území Ingušské a Čečenské republiky.

Večer se 6 rukojmím podařilo utéci ze školní budovy a při jejich výslechu se podařil zjistit přibližný počet teroristů (12-25), byly získány informace o místě výskytu rukojmích, o přibližném schématu zaminování tělocvičny a další operativně významné informace.

информация.

2 сентября 2004 года

В 16 часов Аушев вошел в здание школы для ведения переговоров с террористами, где находился до 16 часов 30 минут. В результате проведенных им переговоров террористами были освобождены 26 заложников – преимущественно дети в возрасте до 2-х лет и их матери осетинской национальности.

3. 9. 2004

В 13 часов 05 мин. в помещении спортивного зала школы последовательно произошли два мощных взрыва с интервалом в несколько секунд. В результате взрывов произошло обрушение части стены спортивного зала. Среди заложников возникает паника, они выбегают через образовавшийся проем и выбитые окна. Террористы открывают по ним огонь из ручного автоматического огнестрельного оружия из окон актового зала, расположенного в левом крыле здания, напротив окон спортивного зала. От огнестрельных ранений

2. září 2004

V 16:00 Aušev vešel do školní budovy vyjednávat s teroristy, kde se zdržel do 16:30. Následkem uskutečněných rozhovorů teroristé osvobodili 26 rukojmí – hlavně děti ve věku do 2 let a jejich matky osetinské národnosti.

3. 9. 2004

Ve 13:05 došlo v sále školní tělocvičny ke dvěma mohutným explozím, které následovaly jedna za druhou v intervalu několika sekund. Následkem výbuchu se zbořila část stěny tělocvičny. Mezi rukojmími vzniká panika, vybíhají vzniklým otvorem a vysklenými okny. Teroristé proti nim zahajují střelbu z ručních automatických zbraní z oken auly, která se nachází v levém křídle budovy, naproti oknům tělocvičny. Na střelná zranění zemřelo 29 rukojmí. Teroristé stříleli také z minometů RPG-18.

погибло 29 заложников. Также террористами велся огонь из гранатометов РПГ-18.

В 13 часов 15 мин. начинается эвакуация заложников и размещение пострадавших в медицинских учреждениях.

В 13 часов 30 мин., бойцами спецподразделений задержан один из террористов - Кулаев Н. А.

В результате взрывов в помещении спортивного зала, как следует из заключений судебно-медицинских экспертиз, погибло не менее 250 заложников. Оставшихся в зале живых заложников террористы, под угрозой оружия, перегнали в актовый зал и другие помещения школы.

В 14 часов 50 мин. в спортзале начался пожар.

В 18 час. 00 мин. Завершается операция по освобождению и спасению заложников. ОШ отдает приказ о применении тяжелого вооружения для нейтрализации террористов.

4. 9. 2004

В 01 час 00 мин. начато

Ve 13:15 začíná evakuace rukojmích a rozmisťování zraněných do lékařských zařízení.

Ve 13:30 je vojáky speciálních jednotek zadržen jeden z teroristů – N. A. Kulajev.

Ze závěrů expertů soudního lékařství vyplývá, že následkem explozí v tělocvičně, zemřelo minimálně 250 rukojmí. Rukojmí, kteří zůstali v tělocvičně, teroristé pod hrozbou použití zbraní, přemístili do auly a do dalších školních místností.

Ve 14:50 v tělocvičně vypukl požár.

V 18:00 končí operace na osvobození a záchranu rukojmí. Operační štáb vydává příkaz použít těžké zbraně za účelem likvidace teroristů.

4. 9. 2004

V 1:00 začalo odminování

разминирование помещений школы.

С самого начала проведения КТО главные усилия были направлены на ведение переговорного процесса с террористами с целью освобождения и спасения максимально возможного количества людей. Данная задача осложнялась тем, что преступники ограничили все контакты с внешним миром и долго не шли на переговоры, информацию об обстановке внутри школы, действиях и намерениях террористов получить было практически невозможно.

Переданные через Р. Аушева требования о выводе федеральных сил из Чеченской Республики, в соответствии с Федеральным законом «О борьбе с терроризмом» не могли являться предметом переговорного процесса, т.к. угрожали основам конституционного строя Российской Федерации, ее территориальной целостности.

На основании проведенного анализа, эксперты приходят

школьных местностей.

Od samotného počátku realizace protiteroristické operace bylo hlavní úsilí vynaloženo na vyjednávání s teroristy s cílem osvobodit a zachránit maximálně možný počet lidí. Tato úloha se zkomplikovala tím, že zločinci omezili všechny kontakty s vnějším světem a dlouho nevyjednávali, bylo také prakticky nemožné získat informace o podmínkách uvnitř školy, o činech a úmyslech teroristů.

Požadavky o odsunu federálních sil z Čečenské republiky, předané prostřednictvím R. Auševa, se nemohly v souladu s federálním zákonem „O boji proti terorismu“, stát předmětem vyjednávání, protože ohrožovaly základy ústavního zřízení Ruské federace, její územní celistvost.

Na základě provedené analýzy experti dochází k závěru, že

к заключению, что оперативным штабом были предприняты все возможные меры по налаживанию переговоров с террористами, освобождению заложников, передаче пищи, воды и медикаментов.	операční štáb podnikl všechna možná opatření k započetí vyjednávání s teroristy, k osvobození rukojmích, k předání jídla, vody a léků.
---	---

бойцы спецподразделения - вести беспорядочный огонь - МЧС РФ (Министерство по чрезвычайным ситуациям) - открывать огонь по кому - погибнуть от - РСО-Алания (Республика Северная Осетия) - торжественная линейка - ЦСН ФСБ России -	vojáci speciálních jednotek chaoticky střílet Ministerstvo pro mimořádné situace Ruské Federace zahajovat střelbu proti komu zemřít na republika Severní Osetie-Alanija slavnostní nástup Centrum zvláštního určení ruských Federálních bezpečnostních služeb
--	--

Komentář č. 2

Tento útok se nepochybně zapsal do podvědomí všech Rusů. I když to nebyl první hrůzný teroristický útok na území Ruska a zcela jistě také ne poslední. Přesto budou události v Beslanu navždy patřit mezi nejstrašnější momenty počátku tisíciletí. Nedají se zapomenout hrozné obrázky zkrvavených dětí, prchajících ze školy, obrázky matek v černém, pohřbívajících malé rakve se svými dětmi. A všude okolo strašná bolest a bezmoc. Rusové někdy o Beslanu hovoří jako o svém 11. září. Počet obětí sice nebyl tak veliký, ale tato tragédie na ruské společnosti zanechala veliký šrám. Pro Rusko to byly dny hrůzy a ponížení. Beslan se stal symbolem poníženého Ruska, neschopného čelit terorismu, i neschopnosti svých vlastních bezpečnostních sil. Všichni doufali, že tentokrát nad teroristy zvítězí. Že zkušenosti z předchozího teroristického útoku, kdy čečenské komando obsadilo moskevské divadlo na Dubrovce, přispějí ke zdárnému konci. Jenže se tak nestalo. Tato tragédie naopak skončila krveprolitím, kdy po zásahu ruských jednotek zemřelo 335 lidí.

Velké ponížení pocítil také ruský prezident Vladimír Putin. Před lety se prosadil právě díky Čečensku: slíbil tehdy Rusům, že v Čečensku zavede pořádek. Jenže čečenský odpor se mu zcela nepodařilo zlomit dodnes. Navíc na začátku celé tragédie slíbil, že udělá vše pro záchranu co největšího počtu rukojmí. Ale vše se nějak vymklo kontrole.

Zůstává otázka: Co bude dál? Nebude Beslan začátkem dalších kol prolévání krve? „Až skončí doba smutku, vezmeme zbraně a půjdeme se mstít“, říkali rodiče a příbuzní obětí. Příbuzní také požadují soud s hlavním ruským teroristou Š. Basajevem, který na sebe za tento strašný čin vzal zodpovědnost. Rodiče a příbuzní obětí se ptají: „Jak je možné, že ho ještě nechytili? Udělali ruští vedoucí činitelé silového resortu skutečně vše pro to, aby ho dopadli? Chtějí to vůbec? A jak dlouho jim to ještě bude trvat?“ Jenže tyto otázky stále zůstávají nezodpovězené.

Moskva krátce po Beslanu vyhlásila novou zahraniční doktrínu, ve které varuje, že - podobně jako USA - si vyhrazuje právo útočit proti teroristům i za svými hranicemi. To především znamená hrozbu pro Gruzii, odkud podle Moskvy operují čečenští bojovníci. Ale útok na sousední zemi by měl nepředvídatelné následky.

Navíc Putin, který je již nyní téměř neomezeným vládcem, v poslední době zavedl řadu opatření, která jeho moc ještě posílí.

2. 3. Черный день календаря

А начиналось все совершенно непредсказуемо. И для силовиков, и для гражданских. Сонное, рутинное ожидание. Взрыв! И тут же несколько десятков полуодетых окровавленных детей вырвались из здания школы. В этот момент ситуация полностью вышла из-под контроля спецслужб: к зданию бросились вооруженные чем попало родственники заложников. И бежали они гораздо быстрее бойцов ОМОНа. Говорить хоть о какой-то координации действий атакующих – врать самому себе. Телефонная связь была заглушена, раций – единицы. Команды, как в Гражданскую войну, передавались по цепочке.

Чем запомнится антитеррористическому штабу эта операция? Наверное, тремя днями изнурительного ожидания. Пониманием того, что штурм неизбежен. Тяжелыми переговорами. Но никто не мог даже в страшном сне предугадать именно такую

2. 3. Černý den v kalendáři

Všechno začalo úplně nečekaně. Jak pro vedoucí činitele silového resortu, tak i pro civilisty. Ospalé, rutinní čekání. Výbuch! Vtom několik desítek polooblečených, zakrvácených dětí vyrazilo ze školní budovy. V tomto okamžiku se situace zcela vymkla kontrole bezpečnostních informačních služeb: k budově se vrhali příbuzní rukojmích, ozbrojený tým, co jim přišlo do cesty. A běželi mnohem rychleji než vojáci oddílu milice zvláštního určení. Lhal bych sám sobě, kdybych mluvil alespoň o nějaké koordinaci akcí útočníků. Telefonické spojení bylo vypnuté, rádiové spojení – to byli jednotlivci. Rozkazy se, jako za občanské války, předávaly od jednoho k druhému.

Čím se tato operace protiteroristickému štábu vryje do paměti? Pravděpodobně těmi třemi dny zničujícího očekávání. Pochopením toho, že útok je nevyhnutelný. Těžkým vyjednáváním. Nikdo ale nemohl, ani ve strašlivém snu, vytušit právě takové živelné rozuzlení. Vojáci

стихийную развязку. Военные признают: основная и главная ошибка - нельзя было позволять гражданским лицам, и вооруженным, и безоружным, приближаться к школе. Вспомните "Норд-Ост" с его тройным кольцом оцепления. Как могли в данном случае десятки гражданских лиц, родственников заложников, оказаться в непосредственной близости от захваченного здания, непонятно. Остановить их, когда все решали секунды, уже было невозможно. Так что штурм начался именно тогда, когда спецслужбы к нему не были готовы? Им просто не хватило времени, хотя проработка силового варианта, безусловно, велась. То, что должным образом не подготовлено, не может быть сделано профессионально. Успей штаб тщательно разработать операцию, параллельно ведя томительные переговоры, финал драмы мог быть совершенно иным. По крайней мере наступающие вряд ли встретили бы столь ожесточенное огневое

признавají základní a hlavní chybu – nemělo se dovolit civilistům, jak ozbrojeným tak neozbrojeným, přiblížit se ke škole. Vzpomeňte si na „Nord-Ost“ s jeho trojitým kruhem kordonu. Jak se v tomto případě desítky civilistů, příbuzných rukojmí mohly ocitnout v bezprostřední blízkosti obsazené budovy, není jasné. Zastavit je, když vše rozhodovaly sekundy, už bylo nemožné. Jak je možné, že útok začal právě tehdy, když na něj bezpečnostní informační služby nebyly připravené? Prostě neměly dostatek času, ačkoliv se násilná varianta nepochybně projednávala. To, co není náležitě připraveno, nemůže být provedeno profesionálně. Kdyby štáb stihl operaci důkladně propracovat a přitom by vedl vyčerpávající vyjednávání, konec neštěstí mohl být úplně jiný. Přinejmenším by se útočníci stěží setkali s tak zarputilým palebným odporem teroristů, ale i počet obětí by asi byl menší.

сопротивление террористов, да и количество жертв было бы, наверное, на порядок меньше.

Увы, но самый черный день календаря, похоже, еще впереди. Спросите у любого на Кавказе, что значит для маленькой, но гордой республики, где все население связано родовыми узами, потерять сотню детей, которых тут чуть ли не обожествляют? А означает это только одно: после похорон ровно половина мужского населения этой республики встанет на тропу кровной мести, законов которой на Кавказе пока никто не отменял. А дальше - только война...

Ale nejčernější den v kalendáři, jak se zdá, je ještě před námi. Zeptejte se kohokoliv na Kavkaze, co znamená pro malinkou, ale hrdou republiku, ve které jsou všichni obyvatelé spojeni rodovými pouty, ztratit stovku dětí, které tady skoro zbožňují? Znamená to jen jedno: po pohřbech se přesně polovina mužů z této republiky vydá na životní cestu krevní msty, jejíž zákony na Kavkaze zatím nikdo nezakázal. A dál – jenom válka ...

ОМОН (отряд милиции особого назначения) -

оцепление -

передавать по цепочке -

родовые узы -

силовик -

спецслужбы -

oddíl milice zvláštního určení

kordon

předávat od jednoho ke druhému

rodová pouta

vedoucí činitel silového resortu

bezpečnostní informační služby

Komentář č. 3

Ankety ukazují, že mnoho ruských občanů ještě pořád souhlasí s politickým řešením problému v Čečensku. V září 2002 (tedy před teroristickým útokem na Dubrovce) se pro prodloužení vojenských akcí vyslovilo 34% dotázaných, pro začátek rozhovorů o mnoho více - 57%. Po tragédii se první ukazatel zvedl na 46%, druhý klesl na 44%. Přes tuto strašnou tragédii se téměř polovina dotázaných stále vyslovuje pro podporu rozhovorů.

Ale bylo by chybou domnívat se, že čečenský terorismus je poražen přítomností ruských vojsk na území čečenské republiky, jejich vojenskými operacemi. Jedinou možností, jak čelit teroristickým útokům, je pomáhat čečenskému národu, který se stal obětí kriminálního režimu. Dnes jsou čečenští teroristé součástí globálního jevu – mezinárodního terorismu. Čečensko se stalo nástupišťem pro teroristické činy proti Rusku i jiným státům, vhodným místem pro pašování zbraní a drog, praní špinavých peněz. Stabilizace poměrů v Čečensku, zavedení normálního života lidí, zastavení vojenských akcí, to jsou hlavní úkoly v boji proti terorismu. Je třeba zničit základny teroristů, oslabit jejich vliv. Jenže není lehké najít osoby, se kterými by bylo možné vést rozhovory. Vyjednávání s lidmi typu Basajeva jsou neslučitelná s důstojností ruského státu, urážlivá pro památku obětí. Nelze zapomenout na výsledky právě takových vyjednávání, která vedla ke stažení ruských vojsk z Čečenska, kdy se Čečensko fakticky stalo samostatným státem. Byly zorganizovány prezidentské a parlamentní volby, avšak skutečná moc byla v rukou vůdců banditských skupin. Teror, únosy lidí, pašování zbraní, drog nabyly ještě větších rozměrů. Poté následovaly výbuchy obytných domů ve Volgodonsku, Moskvě, invaze čečenských zločinců do Dagestánu. Vše s podporou tehdejší čečenské vlády, včetně samotného Maschadova.

Nyní je třeba vést rozhovory se zdravými silami v Čečensku, se zákonnými zástupci národa, s čečenskou vládou. Je třeba obnovit důvěru hlavní masy národa k Rusku, k federální vládě a postupně snižovat dohled Moskvy, zplnomocňovat samotné Čečence.

2. 4. Всем, кто сочувствует жертвам бесланского теракта!

Мы, бывшие заложники, пострадавшие в бесланской школе № 1, родители убитых и покалеченных детей, обращаемся к каждому из Вас. Мы – граждане страны, которая не защитила нас в сентябре прошлого года. Мы – граждане страны, которая не может обеспечить наше право знать, при каких обстоятельствах в заложниках оказались 1128 человек и по чьей вине погиб 331 человек.

После теракта прошел год и три месяца. Мы благодарим Всех, кто оказал нам помощь, проявил милосердие. Но если бы мы понимали, какой ужасный путь предстоит нам после того, как маленький Беслан за неделю похоронил более трехсот человек, мы бы попросили Вас не перечислять нам деньги, не присылать нам лекарства и другую гуманитарную помощь. Мы бы не стали просить ни о чем, кроме помощи в расследовании теракта.

2. 4. Všem, kteří soucítí s obětmi beslanského teroristického útoku!

Мы, бывалí rukojmí, strádající v beslanské škole č. 1, rodiče zemřelých a zmrzačených dětí, se obracíme na každého z vás. My - občané země, která nás v září minulého roku neochránila. My - občané země, která nemůže zajistit naše právo vědět, za jakých okolností se rukojmími stalo 1128 lidí a čí vinou zemřelo 331 lidí.

Od teroristického útoku už uběhl rok a 3 měsíce. Děkujeme všem, kteří nám pomohli, projevíli milosrdenství. Ale kdybychom měli představu o tom, jak strašnou cestu máme před sebou poté, co malinký Beslan během 1 týdne pohřbil více než 300 lidí, neprosili bychom, abyste nám posílali peníze, léčiva a další humanitární pomoc. My bychom neprosili o nic jiného, než o pomoc při vyšetřování teroristického útoku.

Это расследование стало смыслом нашей жизни после Беслана. После Беслана мы узнали, что это такое - быть жертвой теракта в России.

С ужасом мы должны признать: сегодня теракты стали самым действенным политическим механизмом в России, с помощью терактов наша власть решает свои политические и коммерческие проблемы. Мы с полным правом обвиняем сегодняшний российский режим в пособничестве российскому и мировому терроризму.

Ни один теракт, совершенный в путинской России, не расследован. Десятки тяжких преступлений против мирных граждан нашей страны остались безнаказанными и анонимными.

Мы ничего не знаем о том, кто является истинным заказчиком бесланского преступления. Каким именно образом стала возможна организация и осуществление этого масштабного преступления? Почему оно не

Toto vyšetřování se stalo smyslem našeho života po Beslanu. Po Beslanu jsme poznali, co to je být obětí teroristického útoku v Rusku.

S hrůzou musíme přiznat: teroristické útoky se dnes staly nejúčinnějším politickým mechanismem v Rusku, s pomocí teroristických útoků naše vláda řeší své politické a ekonomické problémy. Plným právem obviňujeme současný ruský režim z napomáhání ruskému a světovému terorismu.

Ani jeden teroristický útok, vykonaný v Rusku za vlády prezidenta Putina, nebyl vyšetřen. Desítky těžkých zločinů proti civilistům naší země zůstaly nepotrestané a anonymní.

Nevíme nic o tom, kdo je skutečným zadavatelem beslanského zločinu. Jak vůbec byla možná organizace a realizace tohoto velikého zločinu? Proč mu nešlo zabránit? Kdo je tím vinen?

было предотвращено? Кто в этом виноват?

Все эти вопросы мы задаем больше года. В ответ слышим ложь.

Мы вынуждены жить в стране, где прокуратура открыто лжет и совершает должностные преступления, где чиновники лжесвидетельствуют на суде, а сам президент в дни траура публично обманывает матерей и отцов погибших и покалеченных детей. Ложь про 354 заложника – это выбор нашего президента. Ему легче показать свою неосведомленность, чем наказать друзей – силовиков за тотальную некомпетентность и корумпированность.

Мы вынуждены были сами искать доказательства того, что по бесланской школе стреляли танками и огнеметами, мы вынуждены доказывать, что по школе стреляли, когда там были живые заложники. Мы вынуждены доказывать, что террористов было больше и многие из них сейчас на свободе. Мы вынуждены доказывать, что штурм начали

Všechny tyto otázky pokládáme už více než rok. Odpovědí je lež.

Musíme žít v zemi, kde prokuratura otevřeně lže a provádí služební zločiny, kde byrokraté křivě svědčí před soudem a samotný prezident ve smutečních dnech veřejně podvádí matky a otce zemřelých a zmrzačených dětí. Lež o 354 rukojmích – to je volba našeho prezidenta. Raději ukáže svoji neinformovanost, než aby potrestal své kamarády – vedoucí činitele silového resortu za totální nekompetentnost a zkorumpovanost.

Byli jsme přinuceni sami hledat důkazy toho, že na beslanskou školu střílely tanky a plamenomety, byli jsme přinuceni dokazovat, že na školu střílely, když tam byli živí rukojmí. Museli jsme dokazovat, že teroristů bylo více a mnozí z nich jsou nyní na svobodě. Museli jsme dokazovat, že útok začali naši vojáci ve stejný moment, kdy s příjezdem do Beslanu souhlasil A. Maschadov. Ale naši politici

наши военные в тот самый момент, когда приехать в Беслан согласился Аслан Масхадов. А наши политики отказались вести переговоры, чтобы спасти хотя бы детей. Они не согласились использовать возможности Масхадова для спасения заложников. Принципы российской власти опять оказались важнее человеческой жизни.

Мы виноваты в том, что выбрали президента, который решает свои проблемы с помощью танков, огнеметов и газа, из - за которого бывшие заложницы «Норд - оста» рожают неполноценных детей.

Но не мы виноваты в том, что мировая политическая элита поддерживает нашего президента, который стал гарантом для преступников.

Да, у западного мира появилась новая угроза – терроризм. Но почему Америка судит Саддама Хусейна, а Россия убивает Масхадова? Почему в Испании солгавший президент совершает политическое самоубийство, а

отмítli vyjednávat, aby zachránili alespoň děti. Nesouhlasili s tím, aby se využily možnosti Maschadova na záchranu rukojmí. Principy ruské moci se opět ukázaly důležitějšími než lidský život.

Мы jsme vinni tím, že jsme zvolili prezidenta, který řeší své problémy pomocí tanků, plamenometů a plynu, kvůli kterému bývalí rukojmí „Nord – Ostu“ rodí postižené děti.

Ale nejsme vinni tím, že světová politická elita našeho prezidenta, který se stal garantem zločinců, podporuje.

Ano, v západním světě se objevila nová hrozba - terorismus. Ale proč Amerika soudí Sadama Husajna, zatímco Rusko promarnuje Maschadova? Proč ve Španělsku prezident, který zalhal, páchá politickou sebevraždu a v Rusku jde do 3. funkčního

в России идет на третий срок? Почему у нас тысячи заложников убивают вместе с горсткой террористов, а г-н Берлускони выкупает оппозиционную журналистку? Да, терроризм – мировая проблема. Но если мир пойдет по пути беспредельной жестокости, разве не будет это победой терроризма? Мы станем как они. Мы станем террористами.

Владимир Путин считает, что это – правильный путь. Терактов в России становится больше. Теракты, в которых российские граждане убивают других российских граждан. Ни один из этих терактов не расследован.

Мы хотим сделать все, чтобы изменить эту тенденцию. Мы хотим добиться юридической оценки действий всех участников бесланских событий. Мы просим Вас о помощи.

Мы особо обращаемся к президенту Соединенных штатов Америки и конгрессу США. Нам известно, что Ваша страна располагает съемками

обдоби? Proč se u nás zabíjí tisíc rukojmí spolu s hrstkou teroristů, zatímco pan Berlusconi vykupuje opoziční novinářku?

Ano, terorismus je světový problém. Ale jestli svět půjde cestou bezdůvodné krutosti, nebude to vítězství terorismu? Budeme jako oni. Budou z nás teroristé.

Vladimír Putin tuto cestu považuje za správnou. Teroristických útoků v Rusku je více. Teroristické útoky, ve kterých ruští občané zabíjejí jiné ruské občany. Ani jeden z těchto teroristických útoků nebyl vyšetřen.

Chceme udělat vše pro to, abychom tuto tendenci změnili. Chceme se domoci právního posudku činů všech účastníků beslanských událostí. Prosíme vás o pomoc.

Zvláště se obracíme na prezidenta Spojených států a na americký kongres. Víme, že Vaše země má k dispozici satelitní snímky beslanské školy z 1., 2. a 3.

бесланской школы, сделанными со спутников 1, 2 и 3 - го сентября 2004 - го года. Мы просим рассекретить и предоставить эти съемки жителям Беслана для предъявления в судебном процессе по обвиненному в терроризме Нурпаши Кулаеву.

Мы также обращаемся к Евросоюзу и Европарламенту, члены которого публично высказывали намерение провести международное расследование бесланского теракта. Мы не можем требовать, но мы просим поддержать наши усилия расследовать страшное преступление, унесшее жизни наших близких.

Общественная организация «Голос Беслана», 30 ноября 2005 г.

неосведомленность –
неполноценные дети -
покалеченные дети -
унести жизнь –
юридическая оценка

зării 2004. Prosíme o jejich odtajnění a poskytnutí obyvatelům Beslanu, aby je mohli předložit k soudnímu procesu vedenému proti Nur - Paši Kulajevovi, obviněnému z terorismu.

Také se obracíme na Evropskou unii a Evropský parlament, jehož členové veřejně hovořili o svém úmyslu provést mezinárodní vyšetřování beslanského teroristického útoku. Nemůžeme vyžadovat, ale prosíme o podporu našich snah vyšetřit strašný zločin, který vzal životy našich blízkých.

Veřejná organizace „Hlas Beslanu“, 30. listopadu 2005

neinformovanost
postižené děti
zmrzačené děti
zničit, vzít život
právní posudek

Komentář č. 4

Jak začala osvobozovací akce, která byla později označována za spontánní? Kdo dal rozkaz použít při útoku na budovu plnou dětí plamenomety a těžkou techniku? Zemřeli opravdu všichni teroristé nebo se některým podařilo uprchnout? Pravdou zůstává, že okolo vyšetřování tragických událostí v Beslanu existuje mnoho nezodpovězených otázek. Vede se pět různých vyšetřování, ale obyvatelé Beslanu nevěří, že výsledky jsou objektivní. Největší nedůvěra panuje k oficiálním výrokům z Moskvy. Obyvatelé Beslanu obviňují tehdejší operační štáb z toho, že nedotáhl vyjednávání s teroristy do zdárného konce.

Mezi výsledky oficiálního vyšetřování federální parlamentní komise a výsledky severoosetinské parlamentní komise panují podstatné rozdíly. Komise se např. neshodují v údajném počtu teroristů. Federální komise uvádí, že teroristů bylo 32. Severoosetinská komise došla k závěru, že teroristů bylo více. Podle výpovědí svědků byla mezi teroristy skupina Slovanů, kteří mluvili spisovnou ruštinou. Mezi mrtvolami také nebyl identifikován muž se šrámem na obličeji, kterého viděli skoro všichni rukojmí.

Také zůstává otázkou to, proč operační štáb záměrně lhal a tvrdil, že ve škole je pouze 354 rukojmí. O tom, že rukojmí je ve skutečnosti přes 1000 se lidé dozvěděli mnohem později. Severoosetinská komise tvrdí, že operační štáb věděl o skutečném počtu rukojmí už od počátku. Navíc tato záměrná lež podle mnoha svědků vedla k vyšší agresi teroristů. Spekulace se také vedou o příčině první exploze. Federální komise o první explozi neuvádí nic, vzniká dojem, že komise záměrně ignoruje jeden z nejdůležitějších okamžiků beslanského útoku. Také je velmi zvláštní to, že nebyla provedena technická ani balistická expertiza. Z výpovědí svědků vyplývá, že exploze byla neočekávaná i pro samotné teroristy. Někteří tvrdí, že byla vyprovokována zvenku.

Výsledky lékařské expertizy potvrzují, že v tělech 21 teroristů byl objeven kodein a morfium, v 5 případech pouze kodein. Stopy těžkých drog objeveny nebyly, což se shoduje s výpověďmi rukojmí, kteří zdůrazňovali vysokou profesionalitu teroristů.

Z 32 teroristů, které úřady označily za pachatele hrůzného činu, stanul před soudem pouze „jediný přeživší“ – Nur-Paši Kulajev. Pozice státní obžaloby je jasná - účastník beslanského útoku musí být odsouzen k trestu smrti. Někteří tento názor podporují, ale většina je spíše pro co nejrychlejší a nejobjektivnější vyšetření beslanské tragédie, jelikož existuje podezření, že proces s Kulajevem je vykonstruovaný a má zakrýt pravé

viníky tragédie. Je třeba dohnat před soud všechny, kteří za tento útok nesou odpovědnost.

2.5. Начало совещания Совета Безопасности, 3. 9. 2005

В. ПУТИН: Наше совещание проходит в трагическую годовщину событий в Беслане.

Сегодня, в День солидарности в борьбе с терроризмом, по всей стране объявлена минута молчания. Предлагаю почтить память всех жертв террористических актов.

Вы знаете, как и многие страны мира, Россия является объектом террористических атак. К сожалению, наша страна, так же как и многие другие государства, не всегда оказывается способной эффективно отражать эти атаки, работать на опережение, на предотвращение террористических актов. Должен сказать, что каждый из нас и как гражданин, и в силу своего должностного положения несет ответственность за все, что происходит в этой сфере.

Как вы знаете, я вчера

2.5. Začátek porady Rady bezpečnosti, 3. 9. 2005

V. PUTIN: Naše porada se koná v době tragického výročí událostí v Beslanu.

Dnes, v Den solidarity v boji proti terorismu, byla po celé zemi vyhlášena minuta ticha. Navrhuji uctít památku všech obětí teroristických útoků.

Víte, že Rusko, jako i jiné země světa, je objektem teroristických útoků. Bohužel, naše země, tak jako i mnohé další státy, není vždy schopná tyto útoky efektivně odrážet, pracovat v předstihu na prevenci teroristických útoků. Musím říci, že každý z nás i jako občan, i v důsledku svého služebního postavení, nese odpovědnost za vše, co se v této sféře stane.

Jak víte, вчера jsem se setkal

встречался с жителями Беслана, которые год назад потеряли своих близких. Должен сказать, что они обеспокоены тем, как идет расследование, обеспокоены тем, что до сих пор нет объективных данных о ходе расследования террористического акта, о том, какие условия и обстоятельства способствовали тому, что этот теракт вообще стал возможен. Считаю абсолютно правильным мнение по поводу того, что объективное и всестороннее расследование дел подобного рода должно способствовать кардинальному улучшению, совершенствованию всей правоохранительной сферы в стране.

По итогам вчерашней встречи мною дано поручение Генеральному прокурору направить в Беслан представителей центрального аппарата Генеральной прокуратуры России. Им предстоит провести всестороннюю дополнительную проверку всей совокупности имеющейся по этому поводу информации.

с обывателями Беслану, kteří před rokem ztratili své blízké. Musím říci, že jsou znepokojeni tím, jak probíhá vyšetřování, tím, že dosud neexistují objektivní zprávy o průběhu vyšetřování teroristického útoku, tím, jaké podmínky a okolnosti přispěly k tomu, že se tento teroristický útok vůbec stal možným. Považuji za absolutně správné mínění, že objektivní a všestranné vyšetřování události podobného druhu musí napomáhat kardinálnímu zlepšení, zdokonalení celé sféry, chránící právo v zemi.

Na základě výsledků včerejšího setkání jsem generálnímu prokurátoru udělil rozkaz poslat do Besslanu zástupce centrálního aparátu ruské Generální prokuratury. Musí provést všestrannou dodatečnou prověrku celého souhrnu informací, které jsou k tomu k dispozici.

дать поручение кому –	udělit rozkaz
должностное положение –	služební postavení, pozice
обеспокоен чем –	znepokojen čím
работать на опережение –	pracovat v předstihu
совокупность информации –	souhrn informací

Komentář č. 5

Za vlády Vladimíra Putina došlo ke značnému zesílení teroristického napětí v Rusku. Putin tvrdí: „S teroristy se nevyjednává“, ale pravdou je, že hrozba teroristického útoku v Rusku neustále roste. Co s tím? Existuje recept, jak s teroristy úspěšně bojovat? Putin prohlašuje: „Ani rozvinuté, mocné státy s funkčními ekonomikami nejsou dnes schopny čelit teroristickým útokům. A co potom naše země, která utrpěla veliké ztráty v ekonomickém a sociálním systému po rozpadu SSSR“?

13. 9. 2004 prezident přijal opatření, směřující ke zlepšení sociálně-ekonomické situace v jižním federálním okruhu Ruska, ke zpřísnění boje s terorismem.

26. 2. 2006 Státní дума přijala zákon „O odvetě proti terorismu“. Zákon počítá s vytvořením státního systému v boji proti terorismu, zejména se vznikem organizace, která zajistí prevenci útoků, která bude řídit ozbrojené síly a koordinovat činnost výkonné moci. Hlavní pravomoci v boji proti terorismu leží na Federální bezpečnostní službě.

Vláda také poskytla jednorázovou finanční pomoc rodinám obětí teroristického útoku ve výši 100 tisíc rublů za každého mrtvého, 50 tisíc za každého těžce zraněného, 25 tisíc za lehce zraněného, rukojmí dostali 15 tisíc a 18 tisíc dostala každá rodina na zaplacení pohřbu.

Ve vzdělávacích zařízeních v Severní Osetii byla pro zajištění bezpečnosti instalována poplašná zařízení. Školy jsou také pod kontrolou milice a inspektorů.

Zajímavé jsou výsledky ankety, ve které měli lidé ohodnotit činy Vladimíra Putina v průběhu teroristického útoku. 59% dotázaných jeho činy ohodnotilo kladně / spíše kladně. Pro záporně / spíše záporně se vyslovalo 28%. Nejhorší si v anketě vedli členové vlády, vedoucí politických stran a poslanci Státní dumy. Kladně je ohodnotilo pouze 22%, záporně celých 47% dotázaných.

ZÁVĚR

Po přečtení této bakalářské práce každý z Vás jistě uzná, že hrozby teroristických útoků neustále narůstají a že dnes žijeme ve světě plném násilí a nenávisti. Terorismus se bohužel stal krutou realitou. V současnosti na celém světě existuje okolo 500 teroristických organizací a extremistických skupin. Za posledních 10 let bylo spácháno na 6 tisíc teroristických činů, při kterých zemřelo nebo bylo zraněno na 25 tisíc lidí.

Otázka zní: Co je třeba udělat, aby se s terorismem navždy skoncovalo? Někteří tvrdí, že je třeba začít rázně jednat. Je třeba zavést preventivní vojenské útoky proti teroristickým základnám, proti státům, které je podporují. Jenže druzí tvrdí, že se vše musí řešit mírovou cestou, prostřednictvím vyjednávání.

Podle ankety Všeruského centra pro výzkum veřejného mínění přibližně 20 milionů Rusů podporuje heslo „Rusko pro Rusy“ a 66% (v Moskvě 70%) dotázaných je pro zákaz vjezdu obyvatelům Kavkazu do Ruska. Více než polovina Moskvanů se bojí žít v hlavním městě a jezdit městskou dopravou. A mezitím ve společnosti v atmosféře strachu a nejistoty narůstají nálady xenofobie, národnostní nesnášenlivosti a rasismu.

Je nutné uvědomit si, že Rusko, stejně jako i jiné státy, žije v době války proti světovému terorismu. Ani jeden stát není před touto hrozbou uchráněn. Bez úzké spolupráce a koordinace akcí všech států je tudíž prakticky nemožné toto strašlivé zlo porazit.

Hrozba teroristického útoku je v Rusku cítit na každém kroku. Při mé loňské návštěvě Moskvy jsem se o tom přesvědčila na vlastní oči. V centru města a na stanicích metra bylo vidět mnoho policistů, přísné kontroly se prováděly při vstupu do muzeí, galerií, ale i do cirkusu nebo kina. Bezpečnostní rámy byly také v restauraci Mc Donalds. O bezpečnostních opatřeních při vstupu do Kremlu ani nemluvě. Také náš institut byl hlídán ostrahou a bez průkazu se dovnitř nikdo nedostal. Musím říci, že kontroly byly prováděny docela přísně a pečlivě. Opravdu je cítit, že nebezpečí dalšího teroristického útoku je tady bráno velmi vážně.

РЕЗЮМЕ

Темой бакалаврской работы являются теракты в России и способ информирования о них в российской прессе. Мы выбрали эту тему, потому что она очень актуальна и мы также хотели больше узнать об опасности, которая сегодня, к сожалению, грозит не только российским гражданам, но и людям во всем мире. Мы живем во время, когда преступники, группы экстремистов или политические партии насильем добиваются своих политических или правительственных целей. Но жертвами этих терактов в большинстве невинные люди. Да, терроризм – мировая проблема.

Наша работа состоит из двух частей. В первой – теоретической – перечисляются всякого рода затруднения перевода с русского на чешский язык, дается характеристика различных методов перевода и характеристика публицистического стиля. Вторую – практическую - часть представляет собой несколько интересных статей из русских газет и журналов с их переводом на чешский язык. Перевод написан параллельно с русским текстом. К каждой статье мы добавили словарь трудных оборотов и выражений и комментарии.

Потому что содержание нашей работы ограничено, мы не занимались всей историей терактов в России, а мы сосредоточились на самый страшный теракт, происшедший в городе Беслан (сентябрь 2004 г.).

Мы должны сказать, что выбор статей был для нас крайне труден, потому что мы нашли много интересных статей и ссылок, не только в газетах и журналах, но и в Интернете.

В отдел Приложения мы включили несколько фотографий, которые отражают атмосферу страха и безнадежности членов семей умерших и раненых.

Необходимо признать, что Россия, как и многие страны мира, живет во время борьбы с терроризмом и поэтому ее главная задача – нанесение ударов против террористических баз и против меценатов терроризма.

При разработке этой работы мы проверили свои переводческие способности, расширили свой словарный запас и углубили свои знания в области стилистики.

POUŽITÁ LITERATURA

Белчиков, Й. А.: Стилистика современного русского литературного языка (лекции). Прага. 1986.

Комиссаров, В. Н.: Современное переводоведение. Москва. 2002.

Розентал, Д. Е.: Практическая стилистика русского языка (учебник для вузов). Москва. 1987.

Knittlová, D.: K teorii i praxi překladu. Olomouc. 2000.

Pilátová, J.: Publicistický styl a jeho postavení v systému funkčních stylů. Olomouc. 2000.

Vágnerová, M.: Slovník zkratk a zkratkových slov v současné ruštině. Písek. 2001.

Vysloužilová, E. a kol.: Cvičebnice překladu pro rusisty I.. Olomouc. 2002.

Žváček, D.: Úvod do teorie překladu (pro rusisty). Olomouc. 1998.

INTERNETOVÉ ADRESY:

<http://www.beslan.ru>

<http://cat.tmn.fio.ru/works/89x/302/d42.htm>

<http://www.golosbeslana.ru>

www.itogi.ru (archiv – 9.9.2004)

<http://www.kremlin.ru/text/appears/2005/09/9324.shtml>

PŘÍLOHY

Beslan, 4. září 2004

Beslan, 4. září 2004

Beslan, 4. září 2004

Beslan 4. září 2004

